

HAYAT BİLGİSİ — DOĞADA YÖNÜMÜZÜ BULALIM

Adı Soyadı: _____

Sınıfı / No: 3/___ - _____

Öğretmen: _____

Doğanın Bize Fısıldadığı Yönler

Yönümüzü bulmak için manyetik pusuladan faydalanabiliriz. Ancak pusulamız olmadığında doğadaki ipuçlarını gözlemlemek harika bir çözümdür! Güneş, çubuk gölgesi, ağaçların ve taşların nemli yosun tutan yüzeyleri ya da karınca yuvalarının toprak yığınları bize her an rehberlik edebilir.

Etkinlik 1: Doğru mu, Yanlış mı?

Aşağıdaki doğal yön bulma bilgilerini inceleyiniz. Cümleler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** dairesini kurşun kalemle doldurunuz.

- ☐ Güneş'in sabah yeni doğduğu yöne sağ kolumuzu uzatırsak, önümüz kuzey yönünü gösterir.
- ☐ Karıncalar, yuvalarından çıkardıkları sıcak toprağı yuva ağzının güneyine yığarak yolu kapatırlar.
- ☐ Güneşli bir günde yere diktiğimiz bir çubuğun öğle vakti oluşan en kısa gölgesi kuzeyi gösterir.
- ☐ Nemli ve az güneş alan ormanlık alanlarda, ağaç gövdelerinin yosun tutan tarafları güneyi gösterir.
- ☐ Geceleyin bulutsuz ve açık bir gökyüzünde yönümüzü bulmak için parlayan Kutup Yıldızı'nı izleyebiliriz.

Etkinlik 2: Kelime Sepetiyle Boşlukları Dolduralım

Yosunlar

Güney

Kutup Yıldızı

Kuzey

Pusula

- Üzerinde renkli bir ibre bulunan ve yönümüzü tam olarak bulmamızı sağlayan en güvenilir araç _____ dir.
- Karınca yuvalarının ağzı her zaman sıcak olan _____ yönüne doğru bakar.
- Ağaçların gövdelerinde ve taşların üzerinde nem nedeniyle oluşan yeşil renkli _____ kuzeyi işaret eder.
- Güneşli bir günde yere dikilen çubuğun öğle saatindeki en kısa gölge ucu her zaman _____ i gösterir.
- Gece seyahat ederken gökyüzünde sürekli sabit duran ve kuzey yönünü gösteren yıldız _____ 'dir.

Etkinlik 3: Doğa ve Yön Eşleştirme Köprüsü

Sol taraftaki doğal gözlemleri, sağ tarafta belirttikleri yön veya kavramlar ile eşleştiriniz.

 Karınca yuvasının toprak yığılan arkası

☐ KUZEY YÖNÜ

 Sağ kolumuzu Güneş'in battığı yöne uzatmak

☐ BATIDAN GÜNEŞİN BATIŞI

 Ormandaki kayaların nemli yeşil yüzeyi

☐ KUZEY YÖNÜ (Yosunlu bölge)

 Pusula ibresinin renkli ucu

☐ KUZEY YÖNÜ (Soğuk rüzgar engelleyici)

HAYAT BİLGİSİ — DOĞADA YÖNÜMÜZÜ BULALIM

Çalışma Yaprağı (Sayfa 2)

✂ Etkinlik 4: Yön Bulma Şifresi (Görsel Bulmaca)

Aşağıdaki harfleri karışık olarak verilmiş yön bulma kelimelerini çözüp kutuların altına doğrusunu yazınız.

Şifre 1:

[K - R - N - C - A - Y - V - S - U]

Cevap:

Şifre 2:

[Ç - B - K - G - L - G - S - E]

Cevap:

Şifre 3:

[K - T - P - Y - L - D - Z]

Cevap:

🔍 Etkinlik 5: "Doğa Dedektifi" Gözlem ve Yön Kartı

Okul bahçesinde veya parkta yapacağınız gözleme göre aşağıdaki boş alanları doldurup yön çiziminizi yapınız.

BENİM DOĞAL YÖN BULMA GÖZLEM KARTIM

Gözlem Yaptığım Açık Alan (Örn: Okul Bahçesi, Park):

Uyguladığım Doğal Yöntem (Örn: Çubuk Gölgesi / Karınca Yuvası):

Gözlem Sırasında Keşfettiğim İlginç Bilgi:

ÇUBUK
GÖLGESİNİ
ÇİZEREK
YÖNLERİ
GÖSTERİNİZ

? Etkinlik 6: Çoktan Seçmeli Değerlendirme Testi

1. Oryantiring sporu yapan Ezgi'nin elindeki haritaya göre kuzeye gitmesi gerekiyor. Ezgi pusula olmadan yönünü hangisiyle bulabilir?

- A) Rüzgarın esiş hızını ölçerek
- B) Ağaç gövdelerindeki yeşil yosunları izleyerek
- C) Çimlerin boyunu cetvelle ölçerek

2. Bir ormanda kaybolan Hakan, yakındaki bir karınca yuvasını incelemiş ve ağzının açık olduğu yönü tespit etmiştir. Bu yön hangisidir?

- A) Doğu
- B) Kuzey
- C) Güney

3. Bulutsuz, berrak bir yaz gecesinde köyde tarlada yürürken yönünü tamamen kaybeden bir çiftçiye öncelikle hangisini önerirsiniz?

- A) Güneş'in doğuşunu beklemeden Kutup Yıldızı'nı bulmasını
- B) Rüzgarın estiği yöne doğru koşmasını
- C) Toprağı kazıp karıncaları aramasını

4. Güneşli bir günde öğle saatinde yere diktiğimiz bir odun çubuğunun gölgesi hangi ana yönü işaret etmektedir?

- A) Doğu
- B) Kuzey
- C) Batı

5. "Güneş'in doğduğu yöne sağ kolumuzu uzatırsak sol kolumuz yönünü gösterir." Boşluğa hangisi gelmelidir?

- A) Batı
- B) Kuzey
- C) Güney

6. Karıncaların yuvalarından çıkardıkları toprakları yuvanın kuzey yönüne yığmalarının temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yuvayı yağmur sularından korumak
- B) Yuvayı kuzeyden esen soğuk rüzgarlardan korumak
- C) Diğer karıncalara yer göstermek

7. Nem oranı çok yüksek göl kenarlarında ağaçların her yeri yosunla kaplı olabilir. Bu durumda en doğru yön tespiti nasıl yapılır?

- A) Ağacın sadece köklerindeki toprağa bakarak
- B) Açık alanda ve üst yüzeydeki yosunları inceleyerek
- C) Ağacın yapraklarını tek tek sayarak

8. Pusulanın ortasında serbestçe dönebilen renkli ibre ucu her zaman hangi coğrafi yönü göstermektedir?

- A) Güney
- B) Doğu
- C) Kuzey